

Onderwijs Kinderen zitten thuis omdat er geen passende plek is op school

‘Een thuiszitter is meer

Honderden Amsterdamse kinderen zitten thuis omdat er voor hen geen passende plek is in het Amsterdamse onderwijs. Vier ouders vertellen hoe het is als je kind niet naar school kan en over de bewerkelijke zoektocht naar hulp. ‘Het heeft zo gigantisch veel impact.’

Eline Weeda (51) woont in Centrum en heeft een dochter van elf die een jaar thuiszit

“Ik ben bestuurder in het onderwijs, ik heb een netwerk met kennis en ervaring, ik ben hoogopgeleid en ik wist niet waar ik terecht kon om mijn dochter te helpen. Ik was radeloos als ouder.”
“Mijn dochter van elf zit nu een jaar thuis. Daarvoor was er een lange aanloop waarin de zorgen steeds groter werden. Ze had buikpijn als ze naar school moest, woedeaanvallen, sociaal werd het ingewikkelder en terwijl ze leren eerst altijd leuk en interessant vond, stagneerde haar leercurve. School merkte niets op, hoewel ik meermaals zei dat het niet goed ging. Toen ik over autisme las, was ik zo opgelucht. Ik wist wat mijn dochter nodig had en hoe ik haar kon helpen.”
“Ze werd op de wachtlijst gezet om te testen. Ik was vooral bang dat mijn kind zou uitvallen. Als ik om hulp vroeg, werd ik van het ouder- en kindteam naar het gebiedsknooppunt gestuurd en terug. Ik werd weer op een wachtlijst gezet. Ik was radeloos.”

“Sinds een jaar zit ze thuis. In het begin lag ze non-stop op bed *Harry Potter* of muziek te luisteren. Daarna kwam schilderen en toen bakken; we hadden elke dag verse baksels in huis. Via mijn netwerk hoorde ik van een zorgboerderij waar ze een paar uur per week terechtkan, maar dat zijn dus van die dingen die je zelf moet ontdekken.”
“Een thuiszitter is meer dan een kind dat thuiszit, het heeft zoveel impact op het gezin. Ik ben een alleenstaande ouder. Ik zie mijn kind struggelen, maar ik moet werken want ik heb ook kosten en als je kind niet naar school gaat, maar op andere plek terechtkan, moet je het zelf halen en brengen.”
“Het heeft zo gigantisch veel impact. En dat wist ik wel, maar pas als je het meemaakt, snap je wat het inhoudt. Eerst was ik boos op de school, nu niet meer. Ik ben blij met hoe ze daar nu samen met ons zoeken naar een vorm om mijn dochter onderwijs te geven.”
“Het is een complex vraagstuk als een kind niet in het systeem past. Ik vind wel dat we met z’n allen moeten leren van deze situaties, zodat andere ouders niet hetzelfde hoeven mee te maken.”

Raounak Khaddari ONDERWIJS

Salma Kenzy (35) woont in Nieuw-West en heeft een dochter van vijf die sinds september thuiszit

“Mijn dochter van vijf heeft het syndroom van Down. Ze zat tot voor kort op de voorschool in een gewone groep. Ze deed er langer over, maar ze haalde uiteindelijk wel de gestelde ontwikkeldoelen. We zagen ook dat ze veel leerde door anderen na te doen. Ik wilde daarom heel graag dat ze in elk geval groep 1 en groep 2 op een reguliere school zou meemaken. Kinderen leren zoveel door anderen na te doen.”
“Ik heb haar bij verschillende scholen proberen in te schrijven. Je mag een kind niet bij voorbaat weigeren op basis van een beperking, maar dat gebeurde wel. Daarom heb ik een klacht ingediend bij het College voor de Rechten van de Mens. Bij andere scholen kreeg ik per mail te horen dat mijn dochter beter zou passen in een gespecialiseerde setting, terwijl ze haar niet eens hadden geobserveerd.”
“Ik heb haar ook ingeschreven bij speciaal onderwijs. Ze hebben haar toen één uur geobserveerd om te kijken of ze bij hen op school zou passen. Helaas was het niet haar uurte. Ze was ontroostbaar en zat niet lekker in haar vel.

Het was een momentopname, net als bij een rijexamen, en toch werd mijn dochter weer afgewezen. Ik heb een verzoek ingediend bij de Geschillencommissie passend onderwijs. Die heeft aangegeven dat de school geen expertise heeft om te bepalen of een kind wel of niet passend is voor onderwijs. Tegelijkertijd kampen deze scholen met lange wachtlijsten. Zelfs als mijn dochter gelijk passend zou zijn bevonden, zou zij niet direct geplaatst kunnen worden. De school gaf aan dat de wacht-

‘Je mag een kind niet bij voorbaat weigeren op basis van een beperking, maar dat gebeurde wel’

dan een kind dat thuiszit’

lijst kan oplopen tot twee jaar. Nu zit ze sinds september thuis.”
“Ik zie haar achteruitgaan omdat ze niet naar school kan. We hebben wel een tijdelijke overbrugging bij een onderwijszorggroep. Dat is maar voor drie dagen in de week, terwijl ze recht heeft op vijf dagen leren. Ik heb mijn baan als hr-consulent opgezegd omdat ik mijn werk en alle afspraken voor mijn zorgkind gewoon niet meer kon combineren. Dat gaf me uiteindelijk rust om mijn dochter alle aandacht te geven en te ontdekken wat er precies nodig was, want ik heb heel veel zelf moeten uitzoeken. Er is weinig informatie voor ouders. Je moet het zelf zoeken, zelf het gesprek aangaan en zelf onderzoeken wat je rechten zijn.”
“De overheid heeft de ambitie om speciale scholen over enkele jaren af te bouwen, zodat kinderen met een beperking in het reguliere onderwijs terecht kunnen. Maar als scholen nu al terughoudend zijn en kinderen met extra ondersteuningsbehoeften niet toelaten, is het moeilijk voor te stellen hoe dit gerealiseerd moet worden. Deze kinderen hebben juist aansluiting nodig in de maatschappij. Door ze buiten de deur te houden, ontnemen ze dat recht.”

Kim (44) woont op IJburg en heeft een zoon van dertien die een jaar thuiszit

“Vanaf groep 3 begonnen de problemen. Ik omschrijf het vaak zo: mijn zoon zat eerst lekker in zijn vel en was leergierig, maar toen begonnen de lichtjes in zijn ogen te doven. Hij kreeg stress van op school zijn. Hij had buikpijn, hoofdpijn, at slecht en heeft een lange periode niets meer gedaan op school. Tijdens de lessen staarde hij alleen nog naar het plafond.”
“School was zeer betrokken en probeerde flexibel te zijn, maar de omgeving voelde voor hem als een gevangenis: vier muren waarbinnen zijn vrije wil werd onderdrukt. Hij dreigde meerdere keren uit te vallen. Soms hielp een nieuwe aanpak of leerkracht tijdelijk, maar structureel ging het niet beter. Hij vertoonde kenmerken van depressiviteit.”
“Het doet enorm veel met je als je je kind iedere dag moet brengen naar een plek waar hij diep ongelukkig is. Op een gegeven moment voelde het niet ethisch meer om mijn zoon elke dag naar een plek te sturen waar hij overloopt van de spanning. Toch heeft hij nog de basisschool kunnen afmaken. We hebben hem ingeschreven op een middelbare school, maar daar is hij nooit begonnen. Hij zit nu een jaar thuis en het is een wereld van verschil. De jarenlange misselijkheid en buikpijn zijn voorbij en we zien weer lichtjes in zijn ogen. Acht jaar lang was dat er niet. Ik heb meerdere keren ontslag moeten nemen om er voor mijn zoon te zijn, ben fors minder uren gaan werken en nog steeds worstel ik met de balans tussen werk en de zorgen thuis.”
“Je voelt de druk van de maatschappij: je kind mag niet thuis komen te zitten. Maar nu hij niet naar school gaat, zie ik dat het voor hem (voor nu) beter is. Wat ik mis als ouder is niet begrip, maar expertise. Als ik kijk naar het gecontracteerde aanbod in Amsterdam denk ik: dit zijn niet de gesprekken die ons verder helpen. Terwijl ik buiten de regio experts spreek ik die ons wel verder helpen. Er zitten 70.000 kinderen thuis; ik denk dat er structureel iets in het onderwijsstelsel niet goed gaat.”

Kim wil niet op de foto.

foto's Maarten Delobel

Sabiqun Lobberecht (39) woont in De Baarsjes en heeft een dochter van zeven die bijna vier maanden thuis zit

“Mijn dochter mist school heel erg. Ze zit al bijna vier maanden thuis, heeft geen vrienden en amper contact met leeftijdsgenoten. Voor ik haar inschreef op de school, heb ik gezegd dat ze extra ondersteuning nodig had omdat ze een achterstand heeft op taal en bepaalde ontwikkelingsgebieden.”
“De intern begeleider zei dat ze hartstikke welkom was en extra begeleiding kon krijgen. De eerste weken gingen goed; later bleek dat zij extra ondersteuning nodig had. Aanvankelijk leek de school haar direct te willen wegsturen in plaats van eerst passende ondersteuning te bieden. Uiteindelijk is het bieden van extra begeleiding gelukt.”
“In groep 3 werd mijn dochter gepest. Klasgenoten lieten haar struikelen of sloegen haar. In het begin deed de school er niets mee. Mijn dochter sloeg terug en ging harder van zich af bijten.”
“Toen ze groep 3 moest overdoen, was ze volgens de leerkracht snel afgeleid en uitverveling ging ze onder leestijd op tafel klimmen. De school stelde voor om haar bij de kleuters te plaatsen, maar mijn partner en ik gingen niet akkoord. We zeiden dat ze dan zou stagneren in haar ontwikkeling en vonden dat ze eigenlijk in groep 4 hoorde te zitten. Daarna is het alleen maar erger geworden.”
“Mijn dochter heeft recht op passend onder-

wijs. Dat had de school ook beloofd, maar ze mag nu alleen een paar uur per week naar school en niet naar de klas. Terugplaatsen naar de klas kon alleen op voorwaarde dat we haar direct op zouden halen als het niet goed gaat. Maar ik moest ook werken. Inmiddels ben ik met mijn werk gestopt om voor mijn kind te zorgen.”
“Ik heb hulp gevraagd bij onder andere de Onderwijs Consumenten Organisatie en doe er alles aan om een betere situatie te creëren voor mijn kind, maar het lukt me niet. De school zegt dat ze het storende gedrag van mijn dochter niet meer zien en toch mag ze niet vijf dagen per week naar haar klas. Ik heb geen stip op de horizon, ik weet niet wat ik moet doen om ervoor te zorgen dat mijn dochter onderwijs krijgt dat bij haar past.”

‘Ze heeft geen vrienden en amper contact met leeftijdsgenoten’